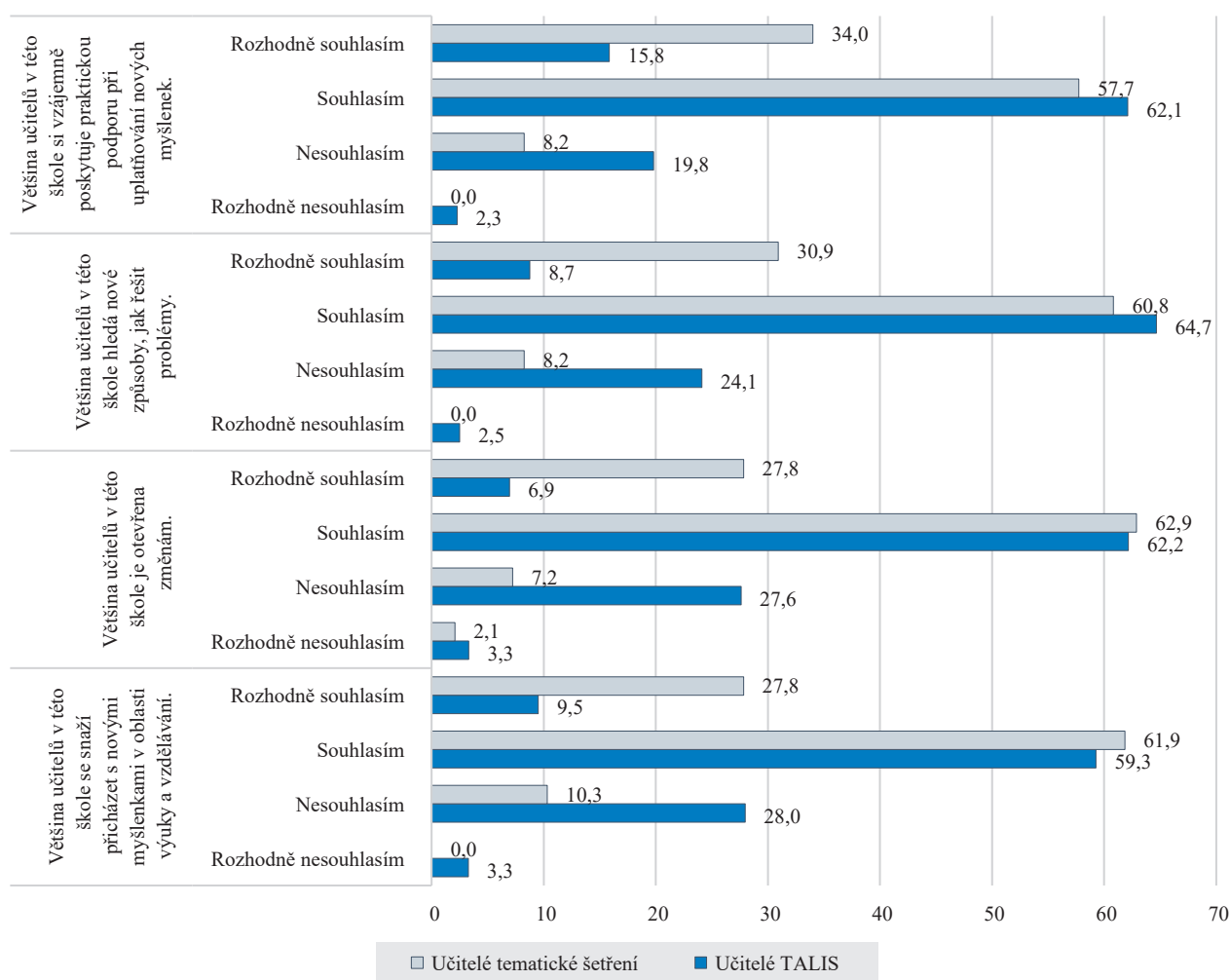

GRAF 5 | Otevřenost vůči inovacím učitelů 2. stupně navštívených škol – srovnání s učiteli v šetření TALIS

Z dotazníku dále vyplývá, že v navštívených školách prokazovali učitelé 1. stupně v porovnání s učiteli 2. stupně vyšší míru sebedůvěry ve vlastní schopnosti. Častěji podle svého názoru zvládají přesvědčit žáky, že mohou mít dobré výsledky, pomoci žákům uvědomit si, jakou má učení hodnotu, motivovat žáky, kteří nemají zájem o školní práci, dosáhnout toho, aby žáci dodržovali pravidla ve třídě, uklidnit žáka, který vyrušuje nebo je hlučný, a využívat různé postupy hodnocení výsledků. Učitelé 2. stupně oproti tomu v žádné sledované oblasti vyšší míru sebedůvěry neprokazovali. Vyšší sebedůvěra učitelů 1. stupně nemusí být způsobena jen jejich vyšší profesionalitou, ale tím, že je práce s žáky mladšího školního věku v některých ohledech snazší a učitel požívá vyšší autority. Vzhledem k tomu, že jde pouze o zjištění z 10 škol⁵⁹, není možné činit závěry zobecnitelné na všechny školy v ČR.

Uvedená zjištění vypovídají o skupině navštívených deseti škol jako celku. Zjištěné rozdíly ve výsledcích on-line dotazování učitelů mezi těmito deseti školami vhodně doplňují skutečnosti zjištěné Českou školní inspekcí na místě. Zatímco některé z nich se vyznačují vysokou mírou kvality vztahů mezi učiteli a žáky (empaticky naladěné školy) tak, jak je vnímána ze strany učitelů, jiné navštívené školy jsou v tomto ohledu průměrné. Projevuje se také vyšší míra otevřenosti učitelů vůči inovacím a důraz na spolupráci učitelů. Spojitost mezi otevřeností učitelů k inovacím, četností spolupráce mezi učiteli, kvalitou vztahů mezi učiteli a žáky a spolurozhodováním a vzájemnou podporou aktérů se projevuje nejen u navštívených škol, ale také v celkovém souboru učitelských dotazníků šetření TALIS. Pozitivním zjištěním je, že učitelé v navštívených školách se necítili vystaveni stresu ve vyšší míře než učitelé ostatních škol. Za mírně rizikový faktor je možné označit zvýšené pracovní zatížení (více hodin věnovaných činnostem mimo přímou pedagogickou činnost). Na spokojenost se zaměstnáním může mít vliv fakt, že učitelé vnímají nižší prestiž jejich škol z důvodu vzdělávání žáků z vyloučeného prostředí, což uváděli v řízených rozhovorech.

⁵⁹ V šetření TALIS 2018, které je zde využíváno jako referenční, učitelé 1. stupně dotazováni nebyli.